

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

4. november 2016

Vår ref. 506759/v1

Deres ref. 16/4797

Høringssvar NOU 2016:7 Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 80 000 medlemmer.

NITO støtter utvalgets synspunkter om at karriereveiledning er et effektivt virkemiddel for å nå mål knyttet til omstilling, integrering og gjennomføring på alle utdanningsnivåer. Vi er enige i at det er behov for en satsing på dette området for å sørge for et tilstrekkelig og profesjonelt tilbud til hele befolkningen. I årene som kommer, vil kravene til livslang læring og den enkeltes evne til omstilling bli skjerpet. Det skyldes blant annet teknologiske endringer, nye arbeidsformer og at flere vil stå lenger i arbeidslivet. Flere må også belage seg på å skifte jobb/yrke underveis i karrieren. En velfungerende livslang karriereveiledning kan bidra til bedre utdanningsvalg for den enkelte, at flere som står utenfor arbeidslivet kommer i jobb og hindre utstøting fra arbeidslivet.

NITO slutter seg til utvalgets anbefalinger for et helhetlig system for karriereveiledning, og vi er enige i at det bør etableres et kvalitetsrammeverk og nasjonale kompetansestandarder for karriereveiledere.

Karriereveiledning bør være en sentral del av det regionale kompetansepoltiske arbeidet, og NITO mener det er viktig å styrke samarbeidet mellom de ulike aktørene i fylkene og forankre dette i de fylkesvise partnerskapene. Partene i arbeidslivet bør inviteres med i dette samarbeidet, og det bør inviteres bredt og inkludere organisasjoner utover hovedorganisasjonene.

Grunnopplæringen

NITO er opptatt av at karriereveiledningen i grunnskole og videregående skole må styrkes, slik at elever kan ta informerte valg om videre utdanning og yrke. NITO har tidligere gitt innspill om at dagens anbefalte kompetansekriterier for rådgivere i skolen bør være obligatoriske. Vi mener at kunnskap om arbeidslivet bør være en viktig del av en karriereveileders kompetanse, og vi støtter anbefalingene om å innføre kompetansekrav for å undervise i faget utdanningsvalg. NITO er videre opptatt av at veilederne må ha solid kunnskap om realfaglig og teknologisk utdanning, noe som oppleves som mangelfullt i dag.

Forslaget om å dele rådgivningsfunksjonen i grunnopplæringen, og dermed skille mellom sosialpedagogisk rådgivning og utdannings- og yrkesrådgivning, er i tråd med NITOs syn. NITO mener alle elever bør ha tilgang til karriereveiledning, og vi er glade for forslaget om at også lærlinger skal få rett til rådgivning på linje med elever.

Høyere utdanning

NITO støtter utvalgets anbefaling om at karriereveiledning i høyere utdanning må styrkes for å gi økt tilgang og mer likeverdige karriereveiledningstilbud. Tilbud om karriereveiledning kan bidra til å hindre feilvalg og frafall og bistå studentene i overgangen mellom utdanning og arbeidsliv. NITO er enig i at rolleavklaringen mellom studieveiledertjeneste og karriereveiledertjeneste blir viktig. Samtidig må man sikre samarbeid mellom de ulike aktørene, slik at man unngår fragmentering av tilbudet.

For NITO er det viktig at studentene får utviklet karrierekompetanse gjennom sitt studieprogram. Nært samarbeid med relevant arbeidsliv gjennom hele studiet, samt styrket bruk av praksis i bedrift, blir viktig for å sikre denne kompetansen. Praksis er viktig for forståelsen av faget og for utførelse av fremtidige arbeidsoppgaver, og kan i mange tilfeller bidra til økt motivasjon og mindre frafall blant studentene.

NITO mener det er nødvendig å styrke samarbeidet mellom høyere utdanningsinstitusjoner og videregående skoler og mellom utdanning og arbeidsliv.

Karriereveiledning for alle

Utvalget anbefaler at det skal lovfestes en fylkeskommunal plikt til å gi et tilstrekkelig tilbud om karriereveiledning til alle over 19 år. NITO mener at en fylkeskommunal plikt vil kunne sikre en helhetlig satsing på karriereveiledning som en del av regional strategisk kompetanseplanlegging. Tilbudet må utvikles slik at det også rettes mot den delen av befolkningen som ikke har tilgang gjennom skole, NAV, attføringsbedrifter eller universitet og høyskole. Det må tas høyde for at behovene er ulike, og tjenesten må tilpasses individuelt i forhold til den enkeltes utdanningsnivå samt erfaring/tilknytning til arbeidslivet. Kapasiteten og kompetansen ved karrieresenterne må bygges opp for å møte økt etterspørsel og kunne gi likeverdige tilbud over hele landet.

Ved nedbemanning/omstilling vil det være behov for bistand til realkompetansevurdering også for personer med høyere utdanning og lang erfaring fra arbeidsliv. Som eksempel vil evnen til å oversette realkompetanse fra oljenæringen være viktig for at en person skal kunne ta med seg sin opparbeidede kompetanse inn i en ny bransje.

Tilstrekkelig og forutsigbar finansiering er en forutsetning for at karrieresenterne skal kunne tilby karriereveiledning til hele befolkningen. Som beskrevet i rapporten er dagens finansiering av karrieresentrene utilstrekkelig i forhold til målene sentrene er satt til å oppnå. NITO støtter utvalgets forslag om at karrieresenterne må sikres gjennom statlig finansiering.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær